

UZASADNIENIE

M. J. (1) złożył wniosek o wydanie wyroku łącznego obejmującego cztery kary pozbawienia wolności aktualnie przez niego odbywane. Dotyczyło to kar orzeczonych wyrokami S. R. w T. w sprawach: VIII K 376/10, VIII K 351/10 i II K 706/12 oraz wyrokiem S. O. w T. w sprawie II K 128/11. Sąd z urzędu zobligowany był jednak dokonania analizy w zakresie wszystkich prawomocnych skazań dotyczących M. J. (1) pod kątem przesłanek do orzeczenia kary łącznej lub kar łącznych, dlatego też zakres niniejszego postępowania obejmował wszystkie skazania opisane w jego karcie karnej oraz skazanie tam nieujawnione, ale zakończone prawomocnym wyrokiem w sprawie SR w T.o sygn. akt II K 706/12.

Wobec powyższego Sąd ustalił, że M. J. (1) skazany został na mocy następujących prawomocnych wyroków:

1. S. R. w T.z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 272/99, za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione w dniu 29 listopada 1998 r., na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z zobowiązaniem do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

2. S. R. w T.z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie o sygn. akt II K 1305/99, za przestępstwo z art. 279§1 kk w zw. z art. 283 kk popełnione w nocy z 25/26 sierpnia 1998 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby;

3. S. R. w T.z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie o sygn. akt II K 1012/99, za przestępstwo z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§ 1 kk popełnione w nocy 10 sierpnia 1999 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 4-letni okres próby oraz orzeczono 30 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda;

4. S. R. w T.z dnia 30 czerwca 2000 r. w sprawie o sygn. akt II K 369/00, za przestępstwo z art. 292§1 kk popełnione w maju 1999 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3;

5. S. R. w T.z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 1478/01; za przestępstwo z art. 13§1 kk w zw. z art. 282 kk i art. 288§1 kk i art. 159 kk w zw. z art. 11§2 kk, popełnione w dniu 11 sierpnia 2001 r., na karę 11 miesięcy pozbawienia wolności;

6. S. R. w T.z dnia 08 listopada 2002 r. w sprawie o sygn. akt II K 1135/02, za przestępstwo z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk, popełnione w dniu 5 lipca 2002 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności;

7. S. R. w T.z dnia 21 marca 2007 r. w sprawie o sygn. akt II K 858/05, za przestępstwo z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk popełnione w dniu 5 grudnia 2000 r. w T., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 3-letni okres próby;

8. S. R. w T.z dnia 27 października 2008 r. w sprawie o sygn. akt X K 1346/08, za przestępstwo z art. 178a§1 kk popełnione w dniu 6 września 2008 r. w T., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat tytułem próby oraz orzeczono karę 20 stawek dziennych grzywny przyjmując, że jedna stawka wynosi 10 zł oraz orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat;

przy czym w dniu 22 czerwca 2010 r. S. R. w T. wydał pod sygnaturą II K 619/10 wyrok łączny, obejmujący wyroki jednostkowe wydane w sprawach o sygnaturach: VII K 272/99, II K 1305/99, II K 1012/99, II K 369/00, VIII K 1478/01 oraz II K 858/05, umarzając zarazem postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym spraw o sygnaturach: II K 1135/02 i X K 1346/08;

9. S. R. w T.z dnia 20 kwietnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 376/10, za przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 23 marca 2009 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

10. S. R. w T.z dnia 6 października 2010 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 351/10, za ciąg 3 przestępstw z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk i w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniach (...) lutego 2009 r., 19 października 2009 r. i 31 grudnia 2009 r. oraz za przestępstwo z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 29 listopada 2009 r., na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

przy czym w dniu 30 września 2014 r. S. R. w T.wydał pod sygnaturą II K 743/14 wyrok łączny, obejmujący wyroki jednostkowe wydane przez tamtejszy Sąd w sprawach o sygnaturach: VIII K 376/10 oraz VIII K 351/10, wymierzając karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności; umarzając zarazem postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym spraw o sygnaturach: II K 1135/02 i X K 1346/08;

11. O.w T. z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 128/11 za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 26 listopada 2010 r., na karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia;

12. S. R. w T.z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt II K 706/12, za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnionych w dniach 20 i 26 października 2010 r. oraz 3, 11, 15/16, 23 i 25 listopada 2010 r., na karę 4 lat pozbawienia wolności.

Dowody: odpisy wyroków i nakazu karnego k. 9-13, 28-38, 40-49, 53-55, 79-86;

zarządzenie wykonania wyroku w sprawie II K 706/12 – k. 87;

obliczenia kar k. 39, 99;

karta karna k. 5-6 akt.

Z opinii o skazanym M. J. (1), sporządzonej przez administrację Zakładu Karnego w B.-F. wynika, że jego zachowania w warunkach izolacji nie można uznać za regulaminowe i stabilne. Był on 34 razy karany dyscyplinarnie – głównie za wulgarną i arogancką postawę w stosunku do funkcjonariuszy oraz za niewykonywanie poleceń służbowych; nie zawsze zgodnie funkcjonuje również w gronie współosadzonych. Dwukrotnie zastosowano wobec niego środek przymusu bezpośredniego celem przeciwdziałania groźnemu nieposłuszeństwu i wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania, zgodnie z poleceniem wydanym przez osobę uprawnioną. Skazany przynależy do podkultury przestępczej, z której zasadami silnie się identyfikuje. Nie odnotowano zachowań agresywnych M. J., ale kilkakrotnie podejmował on akty samoagresji – 6 razy odmawiał przyjęcia posiłków i 3-ktrotnie połykał ciało obce.

Zaledwie czterokrotnie M. J. był wyróżniony nagrodą. Na terenie ZK nie wykonuje pracy zarobkowej, przy czym nie deklaruje również chęci podjęcia takiego zatrudnienia. Karę pozbawienia wolności odbywa w systemie zwykłym; nie posiada motywacji do odbywania kary w systemie programowego oddziaływania. Zdiagnozowany jest jak osoba uzależniona od alkoholu i środków odurzających. Na zasadach ogólnych uczestniczy w zajęciach kulturalno-oświatowych w zakresie kultury fizycznej i sportu.

Dowód: opinia administracji zakładu karnego k. 92v akt.

Skazany od 12 czerwca 2013 r. przebywa w warunkach izolacji więziennej. Od tego dnia do 5 sierpnia 2015 r. odbywał karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem S. O. w T.w sprawie II K 128/11. Obecnie odbywa on karę łączną orzeczoną wyrokiem łącznym S. R. w T.w sprawie II K 743/14 – koniec kary obliczony jest na dzień 14 października 2017 r. Ponadto ma również wprowadzoną do wykonania karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem S. R. w T.w sprawie II K 706/12; koniec tej kary obliczono na dzień 13 października 2021 r.

Dowód: opinia administracji zakładu karnego k. 92;

wydruk (...) k. 63-68, 94-98;

zawiadomienie o zwolnieniu ze sprawy II K 128/11 - k.99 akt.

W myśl art. 569 § 1 kpk jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku łącznego jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu. Natomiast § 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu.

Dalej, zgodnie z treścią przepisu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, aktualna regulacja dotycząca zasad orzekania kar łącznych nie ma zastosowania do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie owej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie wymienionego aktu prawnego, tj. od dn. 1 lipca 2015 r. Jak wynika ze zgromadzonych odpisów wyroków M. J. (1) został skazany jednym wyrokiem po 30 czerwca 2015 r., który uprawomocnił się w dn. 12 maja 2016 r. (II K 706/12), dlatego też orzekając wobec niego karę łączną należało w pierwszej kolejności rozważyć czy należy zastosować w stosunku do niego obecnie obowiązujące przepisy kodeksu karnego, czy też względniejsze dla skazanego będzie zastosowanie przepisów o charakterze materialno-prawnym obowiązujących do 30.06.2015 r. (art. 4§1 kk). Jak wskazał SN w wyroku z dnia 17 stycznia 2013 r. „kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego, a zatem orzekanie takiej kary, także w wyroku łącznym, powinno następować z uwzględnieniem reguł określonych w art. 4 § 1 k.k. Stosując art. 4 § 1 k.k. w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, sąd powinien rozważyć "względność" ustaw przy porównaniu stanu normatywnego z daty orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego oraz stanu normatywnego z czasu popełnienia każdego z przestępstw wchodzących w skład zbiegu (...) (LEX nr 1252705; zob. też wyrok SA w Katowicach z dnia 15 marca 2012 r., II AKa 29/12, LEX nr 1129758).

W przedmiotowej sprawie zachodziły przesłanki do orzeczenia kary łącznej zarówno w oparciu o przepisy obowiązujące do 30.06.2015 r., jak i w oparciu o całkowicie nowe reguły rządzące tą materią od 1.07.2015 r. Rozważania teoretyczne w tym zakresie Sąd poczynił poniżej.

Art. 85 kk, w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., wskazywał, że aby wydać wyrok łączny wobec osoby skazanej prawomocnymi wyrokami, niezbędne było jednoczesne zaistnienie następujących przesłanek:

- popełnienie przez tego samego sprawcę dwóch lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy, choćby nieprawomocny wyrok, co do któregośkolwiek z tych przestępstw oraz
- wymierzenie za te przestępstwa kar tego samego rodzaju albo innych kar podlegających łączeniu.

Wówczas Sąd orzekał karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Ponadto zgodnie z treścią uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 25 lutego 2005 r. wpisanej do księgi zasad prawnych (I KZP 36/04, OSNKW 2005, nr 2, poz. 13) zawarty w art. 85 kk zwrot "zanim zapadł pierwszy wyrok" odnosił się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (przestępstw).

Natomiast zgodnie z treścią art. 85 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., Sąd orzeka karę łączną jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, albo inne podlegające łączeniu. Zgodnie z § 2 art. 85 kk podstawą orzeczenia kary łącznej **są wymierzone i podlegające wykonaniu**, z zastrzeżeniem art. 89 kk, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1.

Dalsza analiza poszczególnych skazań przez pryzmat różnych stanów prawnych obligowała Sąd do ustalenia czy w przedmiotowej sprawie należy skorzystać z ogólnej zasady stosowania ustawy nowej, czy też względniejsze dla skazanego byłoby zastosowanie ustawy karnej obowiązującej do dnia 30.06.2015 r. – tj. w czasie popełnienia przypisanych mu przestępstw.

Zgodnie z brzmieniem art. 85 kk obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. zachodziła możliwość wymierzenia kilku kar łącznych w miejsce kar jednostkowych orzeczonych wyrokami opisanymi we wstępnej części uzasadnienia.

Kary orzeczone w wyrokach opisanych w pkt 1-5 i 7 objęte już zostały karą łączną wymierzoną w wyroku łącznym SR w T.z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie II K 619/10. Cezurą ostatniego realnego zbiegu przestępstw w tym wyroku łącznym była data wyroku SR w T.w sprawie VIII K 1478/01 – tj. 10 grudnia 2001 r. Po tej dacie, bo 5 lipca 2002 r. M. J. popełnił przestępstwo osądzone w sprawie SR w T.o sygn. akt II 1135/02. Wyrok ten zapadł w dn. 8 listopada 2002 r. Wobec tego w zbiegu realnym z żadnym z wcześniejszych przestępstwem nie pozostawało też przestępstwo popełnione przez M. J. w dniu 6 września 2008 r., będące przedmiotem postępowania w sprawie SR w T.o sygn. akt X K 1346/08 – wyrok z dnia 27 października 2008 r.

Nie zachodziły też przesłanki do połączenia karą łączną z opisanymi powyżej wyrokami żadnych innych późniejszych skazań dotyczących M. J., bowiem wszystkie przestępstwa będące przedmiotem postępowań w sprawach wymienionych w karcie karnej w pkt 10-13 i w sprawie II K 706/12 zostały popełnione po 27 października 2008 r. – tj. po dacie wyrok w sprawie SR w T.o sygn. akt X K 1346/08.

Kolejną cezurę do orzeczenia kary łącznej stanowił więc wyrok S. R. w T.z dnia **20 kwietnia 2010 r.** w sprawie VIII K 376/10 (przestępstwo popełnione w dniu 23 marca 2009 r.). Przed tą datą skazany popełnił przestępstwa osądzone w sprawie S. R. w T.VIII K 351/10 (wyrok z dnia 6 października 2010 r.); został on bowiem skazany za ciąg przestępstw popełnionych w dniach: z 17/18 lutego 2009 r., 19 października 2009 r. i 31 grudnia 2009 r. oraz za przestępstwo popełnione w dniu 29 listopada 2009 r. Zachodziły więc przesłanki do orzeczenia kary łącznej obejmującej te dwa skazania, jednak w tej kwestii wypowiedział się już S. R. w T.wydając wyrok łączny w dniu 30 września 2012 r. w sprawie II K 743/14.

Operując tym samym stanem prawnym zachodziła obecnie możliwość orzeczenia kolejnej kary łącznej obejmującej kary jednostkowe orzeczone wyrokiem S. O. w T.z dnia **27 czerwca 2012 r.** w sprawie II K 128/11 (przestępstwo popełnione w dn. **26 listopada 2010 r.**) oraz wyrokiem S. R. w T.z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie II K 706/12, w którym został on skazany za ciąg przestępstw popełnionych **w okresie od 20 października 2010 r. do 25 listopada 2010 r.** (również po dacie wyroku SR w T.w sprawie VIII K 376/10). Należy podkreślić, iż przestępstwa będące przedmiotem tych dwóch skazań nie pozostawały w zbiegu realnym z żadnym z przestępstw będących przedmiotem wcześniej omówionych skazań, ponieważ wszystkie zostały popełnione po dacie nieprawomocnego skazania w sprawie SR w T.w sprawie VIII K 376/10.

Reasumując, stosując przepisy prawa materialnego obowiązujące do 30 czerwca 2015 r. Sąd mógł orzec wobec M. J. (1) jedynie karę łączną łączącą kary orzeczone w sprawie SO w T.II K 128/11 i SR w T.II K 706/12. Wymiar kary łącznej mógł wynosić:

- 4 lat pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji,
- 6 lat i 2 miesięcy przy zastosowaniu zasady pełnej kumulacji.

Mając na uwadze niewykonaną karę łączną w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym S. R. w T.w dniu 30 września 2012 r. w sprawie II K 743/14, łącznie skazany miałby więc do odbycia od 9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji kar, do 11 lat i 8 miesięcy przy zastosowaniu zasady pełnej kumulacji tych kar.

Jak wskazywało ugruntowane orzecznictwo odnoszące się do okoliczności istotnych dla wymiaru kary łącznej, wydając wyrok łączny sąd powinien rozważyć przede wszystkim, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono te kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu wyroków jednostkowych, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (m.in. wyr. SN z 25 października 1983 roku, IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65). Warto przywołać wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który wskazał,

że „całkowitą absorpcję można zastosować albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś inne szczególne okoliczności dotyczące osoby oskarżonego (wyr. SA w Katowicach z 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336).

Nawet pobieżna analiza dwóch omawianych skazań M. J., a w szczególności jego postawa w jednostce penitencjarnej jednoznacznie sprzeciwiała się zastosowaniu w stosunku do niego zasady pełnej absorpcji kar jednostkowych. Wprawdzie przestępstwo osądzone wyrokiem SO w T. uzupełniałoby ciąg przestępstw, za które został on skazany ostatnim wyrokiem SR w T., to jednak nie można tracić z pola widzenia, że stanowiło ono 10-te przestępstwo popełnione przez niego w warunkach recydywy i wydłużało czasokres jego przestępczej działalności w stosunku do przestępstw opisanych w wyroku SR w T.. Ponadto zawartość kryminalna tego przestępstwa znajduje swoje odzwierciedlenie w karze orzeczonej za nie przez S. O. w T. – tj. w karze 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Taki wymiar kary nie mógłby zostać uznany za niemający wpływu na ukształtowanie kary łącznej i w żadnym razie nie mógłby zostać w całości pochłonięty przez karę orzeczoną przez SR w T.. Dodatkowo negatywna postawa skazanego w zakładzie karnym i brak okoliczności przemawiających za korzystnym dla niego ukształtowaniem kary łącznej, wykluczało zastosowanie wobec niego zasady pełnej absorpcji kar jednostkowych i przemawiało za częściową absorpcją tych kar (zasada asperacji), a zatem przemawiałoby to za wymierzeniem mu kary łącznej w rozmiarze nie mniejszym niż 5 lat pozbawienia wolności.

Mając na względzie, że kara orzeczona przez SO w T. – jako wykonana w całości – podlegałaby zaliczeniu na poczet kary łącznej, skazany musiałby odbyć jeszcze karę w wymiarze 2 lat i 10 miesięcy, po zakończeniu odbywania kary łącznej w sprawie S. R.w T.II K 743/14. Tym samym o taki okres wydłużyłby się skazanemu czas pozostawania w izolacji więziennej po zakończeniu odbywania kary w sprawie II K 734/14.

Natomiast mając na uwadze brzmienie art. 85 § 1 i 2 kk obowiązujące od 1 lipca 2015 r. łączeniu w karę łączną podlegały wyłącznie kary dotychczas niewykonane w całości. Na czas orzekania w przedmiotowej sprawie wykonaniu podlegały tylko dwie kary:

- kara łączna pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem łącznym S. R.w T.w sprawie II K 743/14 oraz
- kara pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem S. R.w T.w sprawie II K 706/12.

Wprowadzoną do wykonania jako pierwszą – karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem S. O. w T.z dnia 27 czerwca 2012 r. M. J. (1) zakończył odbywać w dniu 5 sierpnia 2015 r., a więc nawet na długo przed złożeniem przez niego wniosku o wydanie wyroku łącznego. Wszystkie wcześniejsze kary wymierzone skazanemu w wyrokach opisanych w karcie karnej zostały również w całości wykonane.

Stosując wobec M. J. (1) obecne przepisy prawa materialnego rozdziału IX i aktualne dyrektywy wymiaru kary łącznej (które zostaną omówione poniżej), Sąd mógł orzec wobec niego karę łączną w wymiarze:

- 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji,
- 9 lat i 6 miesięcy przy zastosowaniu zasady pełnej kumulacji.

Nie można zapomnieć, że rzetelne porównanie sytuacji prawnej skazanego przy zastosowaniu przepisów obowiązujących w chwili orzekania z sytuacją prawną omówioną powyżej, wymagało uwzględnienia kary orzeczonej przez SO w T., która rzutowała na czas pozostawania przez niego w izolacji więziennej przy zastosowaniu „starego” stanu prawnego. Biorąc pod uwagę również i tą karę – łącznie skazany miałby więc do odbycia od 7 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji kar, do 11 lat i 8 miesięcy przy zastosowaniu zasady pełnej kumulacji tych kar.

Już ta analiza dowodziła, że zastosowanie wobec M. J. (1) aktualnych przepisów kodeksu karnego jest dla niego korzystniejsze. Dodatkowo orzeczona w stosunku do niego w niniejszej sprawie kara łączna pozbawienia wolności w

wymiarze 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, wydłuży jego pobyt w zakładzie karnym w porównaniu do końca kary wynikającego z obliczenia kary łącznej orzeczonej w sprawie S. R. w T.II K 743/14 – jedynie o 2 lata (a nie o 2 lata i 10 miesięcy – jak miałyby to miejsce przy zastosowaniu poprzedniego stanu prawnego). Z powyższego wynika, że przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego obowiązujące do 30 czerwca 2015 r. nie były względniejsze dla skazanego, dlatego też Sąd zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw zastosował przepisy obowiązujące od dnia 1 lipca 2015 r.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 86 § 1 kk Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając 20 lat pozbawienia wolności. W dalszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 85a kk orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd podziela w pełni pogląd wyrażony w Komentarzu Nowelizacja prawa karnego 2015 pod redakcją Włodzimierza Wróbla (str. 481, 517 i nast.), zgodnie z którym sposób wymiaru kary łącznej był i pozostaje na gruncie nowelizacji konstrukcją elastyczną, umożliwiającą wykorzystanie w jednostkowym przypadku każdego z teoretycznie możliwych rozwiązań - absorpcji, asperacji lub kumulacji - stwarzającą najszerze możliwości dostosowania wymiaru kary łącznej do okoliczności konkretnego przypadku. Co ważne, na gruncie znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego niezmiennie pozostaje, że przepisami istotnymi dla zrekonstruowania zasad wymiaru kary łącznej są w odniesieniu do łączenia kar art. 86 kk, art. 87 kk, art. 88, art. 89 oraz dodany art. 97a kk. Nowością normatywną w zakresie regulacji dotyczącej zasad wymiaru kary łącznej jest art. 85 a kk określający dyrektywy wymiaru kary łącznej. Przed pojawieniem się w rozdziale IX art. 85a kk w literaturze przedmiotu przyjmowano, że art. 86 kk w sposób pośredni daje podstawę do interpretacji dyrektyw wymiaru kary łącznej. Z uwagi na pojawienie się przepisu, który wprost reguluje to zagadnienie, obecnie art. 86 kk może być traktowany jako pomocnicze źródło dyrektyw wymiaru kary łącznej (zob. P. Kardas, t.13.413 i n.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd wymierzając karę łączną uwzględnił również pomocniczo dyrektywy wymiaru kary dotychczas wypracowane w oparciu o treść art. 86 § 1 kk – wskazane we wcześniejszej części uzasadnienia. Zatem Sąd miał również na względzie relacje podmiotowo-przedmiotowe, jakie zachodzą pomiędzy poszczególnymi czynami. W aspekcie przedmiotowym związek zbiegających się realnie przestępstw wyrażają kryteria przedmiotowe poszczególnych przestępstw, tj. bliskość czasowa ich popełnienia, osoby pokrzywdzonych, rodzaj naruszonego dobra prawnego, sposób działania sprawcy itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motyw bądź pobudki stymulujące sprawcę, rodzaj i formę winy itd. Tak więc oceny związku przedmiotowego Sąd dokonuje według tożsamości lub podobieństwa naruszonych poszczególnymi czynami dóbr oraz ich zwartości czasowo-miejscowej. Z kolei związek podmiotowy rozumie się jako tożsamość rodzaju winy i zamiaru. Reasumując im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem.

Określając wymiar kary łącznej Sąd uwzględnił, że M. J. (1) był w przeszłości skazywany wielokrotnie, a ostatnie cztery skazania wiązały się z przypisaniem mu przestępstw popełnianych w warunkach powrotu do przestępstwa (art. 64 § 1 kk). W dwóch spraw karnych objętych niniejszym wyrokiem łącznym M. J. odpowiadał za popełnienie nie jednego, a kilku przestępstw. Niewątpliwie świadczy to o wyjątkowo głębokiej demoralizacji skazanego, który nie tylko nie wyciągał żadnych wniosków z początkowych skazań z zastosowaniem wobec niego probacji, doprowadzając swoim późniejszym zachowaniem do zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej, ale nie zmienił też swojej postawy po odbyciu kary w warunkach izolacji więziennej. Wielość popełnionych przez niego przestępstw wskazuje, że stało się to jego sposobem na życie, co musiało wiązać się ze strony Sądu z jednoznaczną dezaprobatą.

Wymierzając karę łączną Sąd nie tracił z pola widzenia również faktu, że skazany w warunkach jednostki penitencjarnej zachowuje się niepoprawnie. Był on 34 razy karany dyscyplinarnie. Głównym powodem kar regulaminowych była jego wulgarna i arogancka postawa w stosunku do funkcjonariuszy i niewykonywanie poleceń służbowych. Skazany niepoprawnie funkcjonuje również w gronie współosadzonych identyfikując się przy tym silnie

z zasadami podkultury przestępczej. Dodatkowo dwukrotnie doszło nawet do konieczności zastosowania w stosunku do niego środka przymusu bezpośredniego. M. J. jest osobą uzależnioną od alkoholu i środków odurzających i nie wykazuje motywacji do odbywania kary w systemie programowego oddziaływania.

Warto też dodać, że z wywiadu dotyczącego postawy skazanego przed osadzeniem wynika, iż utrzymywał on kontakty z osobami karanymi i związanymi z narkotykami, po które sięgał również sam; spostrzeżenie to pozostawało w zgodzie ze zdiagnozowanym uzależnieniem skazanego. Jeśli chodzi o okoliczności związane z sytuacją rodzinną M. J. (1), to pochodzi on z rodziny patologicznej i jest bezdzietnym kawalerem.

Sąd przy wymiarze kary miał również na uwadze, iż kara łączna nie może stanowić instytucji premiowania sprawców, którzy wielokrotnie dopuszczali się przestępstw, gdyż stałoby to w oczywistej sprzeczności z jej funkcją prewencyjną, zarówno wymiarze indywidualnym, jak i generalnym. Powyżej wskazane okoliczności przemawiały za zastosowaniem przy wymiarze kary łącznej zasady częściowej absorpcji (asperacji) i wymierzeniu skazanemu M. J. (1) kary łącznej 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Kara ta z pewnością spełni swe cele w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i represyjno - wychowawcze co do osoby skazanego. Należy przy tym zgodzić się ze stanowiskiem, iż duże znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i generalnej. Popelnienie dwóch lub więcej przestępstw - jak w sytuacji skazanego - jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Absorpcję kar należy stosować bardzo ostrożnie, biorąc pod uwagę negatywną co do sprawcy - przesłankę prognostyczną, jaką jest popelnienie kilku przestępstw (por. wyrok SA w Warszawie z 12 lipca 2000 r., II AKa 171/00, OSA 2001/2/5, Prok. i Pr.-wkl. 2001/2/21, LEX nr 45323).

Na podstawie art. 577 kpk Sąd na poczet kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej w punkcie I wyroku zaliczył skazanemu okresy jego rzeczywistego pozbawienia wolności: od dnia 24 marca 2009 r. do dnia 22 września 2009 r., od dnia 19 października 2009 r. do dnia 12 listopada 2009 r., od dnia 29 listopada 2009 r. do dnia 30 listopada 2009 r., od dnia 31 grudnia 2009 r. do dnia 8 marca 2010 r. oraz od dnia 6 sierpnia 2010 r. do dnia 29 września 2010 r. - związane z wykonywaniem kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie SR w Toruniu II K 743/14, wchodzącej w skład nowo wymierzonej kary łącznej.

Konsekwencją orzeczenia kary łącznej w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy kodeksu karnego było umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego kary już wykonane w pozostałych sprawach wymienionych w karcie karnej M. J. (pkt IV wyroku).

Mając na uwadze fakt, iż skazany nie posiada majątku, a na terenie zakładu karnego nie wykonuje pracy zarobkowej oraz okres pozostającej mu do odbycia kary – nawet po uwzględnieniu korzystnego dla niego niniejszego wyroku skracającego wymiar tej kary – Sąd na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k., wydatkami poniesionymi w sprawie obciążył Skarb Państwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)